

Bəna-Mboi Group (Yungur Group)

Basic Wordlist (Swadesh 100)

Sources and References

Kleinewillinghöfer, Ulrich field notes 1991-95.¹

- 1996. Die nordwestlichen Adamawa-Sprachen - Eine Übersicht. In: Uwe Seibert (hrsg.), *Afrikanische Sprachen zwischen Gestern und Morgen*. (Frankfurter Afrikanistische Blätter 8); 80-103.
- <http://www.blogs.uni-mainz.de/fb07-adamawa/adamawa-languages/%C9%93%C9%99na-mboi-yungur-group/>

Languages

BYd = Bəna (Yungur) of Dumne ; BYp = əna (Yungur) of Pirambe;

VOw = Voro of Waltaandi; VOb Voro of Bétandi

BLb = Bəna (Laala) of Bodei (Bodwai); BLY = Bəna (Laala) of Yang; RO = Robma (Laala Roba);

MBg = Mboi of Gulungo; MB = Mboi of Livo; HA = (Mboi of) Haanda;

KA = Kaan (Libo)

	this	that		
BYd	nyáá	yááiyò		
BYp	nyáá	yááiyò		
BLb	hundúwa	hundusúwa		
	who?	what?	not	all
BYd	yánáù, yánán	bínú	sómré	mbwat
BYp	yánàn	bin	səmré	mbwat
VOb	yámnàù ´	bíú	sómré	bwát
BLb	nyaamnî	bibiyu	shemrà	sáát
BLY	yauníŋ	nambiu	samrà	neəu
RO	yauníŋ	biu		səat
MBg	yam nú	mbíú	sheme	kóm
HA	yam nù	mbíú	shəmrè	kóm
KA	minà	mbiashe	sákènda	ďát
	many	big	long	small
BYd	muùŋ	gbaá	ɓwáláŋ	ɓul
BYp	mùŋ	baá	ɓwáláŋ	gun díriŋ
VOw	dút	baá	ɓwáláŋ	maalà
VOb	dèndén	maá gùné	ɓwáláŋ	mààt
BLb	kwáŋ	wunaará	pwalaŋ	déèngè
BLY	kwaŋ kwaŋ	kwáŋ	falaŋ	deenge
RO	peler	kwaŋ	palàŋ	gikəlìg
MBg	dóm	gushî	ɓwáláŋ	cessù
HA	dôm	gushî	ɓwalaŋ	ngaangè
KA	háam; gam (people)	wunʔérè	varʔa	yauʔé

¹ Research in Nigeria was conducted within the framework of the research project "Kulturentwicklung und Sprachgeschichte im Naturraum Westafrikanische Savanne" (SFB 268) of the University of Frankfurt financed by the Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG).

woman

BYd	cééné / thóóná
BYp	theenè / thoona
VOw	theenè / thóóná
VOb	thèènè / thóóná
BLb	thóóné / thóóná
BLy	tóóné / tóóná
RO	tóóné / tóóná
MBg	acénè / tónà(à)
MB	acenè / tónàà
HA	acénì / tónàà
KA	toŋní / tónnà

person

éété / béétá
eete / beeta
éété / béétá
yété / bétá
yeeté / beetá
yeté / betá
yete / beta
agènàà / gènàà
agènàà / gənàà
agènàà / gənàà
ʔere / bánvirŋmá

man

edbàrè / bedbàrà
edbàrè / edbàrà
edbàrè / bedbàrà
yétkàrè / betkàrà
aukórí / amkə́tá
barará / baratá
parara / parata
akóré / kórá(á)
akóré / kóráá
akəre / kəraa
ḏíkí / ḏíkirmá, ḏíkírá

fish

BYd	séé / siyáà
BYp	séé / siyâ
VOw	séé / síyá
VOb	séé / shíyá
BLb	shiyó / shiyà
BLy	səyɔ́ / sheyà
RO	səyà / sɛyàmsè
MBg	shʔhó / shʔhízà
MB	shʔhó / shʔhízà
HA	shʔhú / shʔhíza
KAA	shəu / shəumá

bird

rímbé, ríbé / ámrímbá
rímbé / ámrímbá
áúrímbé / ámrímbá
áúrímbé / ámrímbá
rimbá / rimbàà
rimbá / rimbàà
rimbá / rimbá(a)msè
árémé / remzá
árémé / remzá
áremi / remzá
rimbí / zə́mátə́má

dog

bùyè / ámbùà
bweè / ámbúà
bwéé / ámbwaa
bwéé / ámbwaa
bwéè / ambubwà
bweé / hembàà
peè / empáà
abuá / buazá
abua / buaza
abua / búázà
bowa / bwaamá

louse

BYd	hámá hāmò / hámá hamsa
BYp	
VOw	hə́máhāmò
VOb	hámáhāmò / hámáhāmjà
BLb	jángár / jángírjà
BLy	zangáró / zangárzà
RO	
MBg	zangáyó / zangáyà
MB	zangáyò
HA	zanká rò
KA	bəsəlêɲuwá

tree

ḡota / nbwece
ḡota / nbétè
ḡòtà / ɲbété
ḡòtà / ɲbété
ḡotá / ngwaaté
ḡotá / ngwbaté
ḡotá / ngbaté
ngɔ́dɔ́ / angedé
ngótɔ́ / ángété
ɲbótó / ɲbécè
mərəm / mərəmə́má

seed

káámá
kaama
káámá
káámá
kaamá
kaamá
kaamá
kaamá
kaamá
kaamà
sə́morə́má

grain (Ha. kwaya)

BYd	káámá
BYp	kaama
VOw	káámá
VOb	ámhá
Lbo	selle
Lya	
RO	ausengé / ausèlè
MB	kaamiya
HA	kaambə̀rà
KA	ʔisəʔáà

leaf

hwaama
waama / waamé
hɔ́ambrá / hɔ́ambótá
hóámáà / hóámé
waamá / waamə́tá
waamá / waamatá
waamá / waamatá
waamiya / waamá
luwáàrà / waamà
waamʔâ / waamə́má

root

hinda / hinta
hindà / hinta
híndá / híntá
híndá / híntá
híndá / híntá
hindá / hintá
hindá / hintá
hindá / hintí
hiniya / hintta
híndə́rá / hinntá
ishindərʔá

bark

BYd	d̥ḁḁr̥à / d̥ḁḁt̥à
BYp	d̥ḁḁr̥à / d̥ḁḁt̥à
VOw	d̥ḁḁr̥ə bota
VOb	d̥ḁ́ḁ́r̥á / d̥ḁ́ḁ́t̥á
BLb	d̥ḁḁr̥à / d̥ḁḁt̥à
BLy	d̥ḁḁr̥á / d̥ḁḁt̥á
RO	taar̥á / taat̥á
MBg	
MB	pomlomiya / pomlomta
HA	polomra / polomta
KA	bondər̥ʔá / bondərtəmʔó

blood

BYd	kwádmá
BYp	munma
VOw	kwádmá, m̀̀nm̀̀à
VOb	kwádmá
BLb	b̀̀b̀̀bl̥à / b̀̀b̀̀bj̥à
BLy	m̀̀n̥m̥á
RO	monma
MBg	matəma
MB	matəma
HA	mátəmə
KA	morúm

egg

BYd	sumboor̥á / sumboot̥á
BYp	sumboor̥á / sumboot̥á
VOw	sumbór̥á / sumbót̥á
BLb	sumbur̥á / sumbut̥á, sumbut̥é
BLy	sumbar̥á / sumbat̥á
RO	sumbar̥á / sumbat̥á
MBg	sh̥i̥i̥ya / sh̥i̥i̥da
MB	sh̥i̥i̥ya / sh̥i̥i̥t̥à
HA	shiir̥à / sh̥i̥i̥t̥à
KA	sombora / sombotəmá

feather

BYd	kángá
BYp	káŋá / káŋ tá
VOw	káŋá / káŋt̥á
BLb	kangá / kaŋt̥á
BLy	kángá / kaŋt̥á
RO	kangər̥á / kangət̥á
MBg	
MB	karaŋya / karaŋt̥à
HA	karaŋr̥à / karaŋt̥à
KA	kultú / kultəmʔó

skin

d̥ḁḁr̥à / d̥ḁḁt̥à
d̥ḁḁr̥à / d̥ḁḁt̥à
d̥ḁḁr̥ə eete
d̥ḁ́ḁ́r̥á / d̥ḁ́ḁ́t̥á
d̥ḁà / d̥ḁḁà
d̥ḁḁr̥á / d̥ḁḁt̥á
t̥ḁá
dʔh̥à / dʔh̥az̥á
dʔh̥à / dʔh̥az̥à
da(a)r̥à / daatəmá

bone

t̥ə́f̥á / t̥ə́pt̥á
t̥ə́f̥á / t̥ə́pt̥á
t̥ə́f̥á / t̥ə́pt̥á
t̥ə́f̥á / t̥ə́pt̥á
təpa / t̥ə́t̥á
t̥ə́f̥á / t̥ò̀̀t̥á
t̥ə́f̥á / t̥ə́f̥áámse
tutto / acicé
túft̥ò / at̥ʃ̥úf̥è
təfəra / t̥ə́f̥ət̥əmá

horn

f̥ə́t̥á / f̥ə́t̥áát̥á
f̥ə́t̥á / f̥ə́t̥át̥á
f̥ə́t̥á / f̥ə́t̥át̥á
p̥ə́t̥á / p̥ə́t̥amé
f̥ə́t̥á / f̥ə́t̥aamé
f̥ə́t̥á / f̥ə́t̥aame
ft̥á / ft̥áz̥à
ft̥á / ft̥áz̥à
vreʔe / vretəmá, vretəmʔó

hair

nyóó / nyóóomé
nyóó / nyóóomé
yóó / yóóomé
nyóó / nyooj̥à
hi̥yó / hi̥yà
hi̥yó / hi̥yà
hi̥o / hi̥oza
hi̥o / hi̥oza
hi̥u / hi̥uza
nyú

flesh

námú / namsà
námú / namzà
námó / námzà
námó
genò / genà
tuú
namt̥á
namó / namzà
námó / namt̥á
námú / namzà
niim / niima

grease

yáró / yársà
yáró / yaremz̥i
yáró / yarza
yáró
yaró / yara
yaró / yà̀̀rà
yaró
yaro / yarza
yaró / yạ́r̥z̥á
yarò / yạ́r̥z̥à
mílím

tail

tóló / tólz̥à
bə̀̀nd̥á / bə̀̀nt̥á
bə̀̀nd̥á / bə̀̀nt̥á
tóló / tólà
tóló / tólà
tolo / tola
tò̀̀lò / tò̀̀lz̥à
tolo / tolz̥à
tolo / tolz̥à
feemà / feemʔó

head

dúúr̥á / dúút̥é
dúúr̥á / dúú té
dúúr̥á / dúút̥é
dúúr̥á dúú / té
dù̀̀ur̥á / dù̀̀ut̥í
dù̀̀ura / dù̀̀uti
nuya / nù̀̀da
nuuya / nuuta
nuur̥à / nuut̥à
nur / nuutər̥má

ear

BYd	gwɛ́ɛ / gwɛ́ɛmé
BYp	gwɛ / gweme
VOw	gwɛ́ɛ / gwɛ́ɛmé
BLb	gwɛɛ / gwɛɛmé
BLy	gwɛɛ / gwɛɛmé
RO	gwee / gweemé
MB	tɔ̀ù / tɔ̀uzà
HA	tɔ̀j / atʃwì
KA	twì / twiimá

mouth

BYd	ʔéé / ʔéémé
BYp	ʔɛ / ʔéémé
VOw	ʔɛ / ʔéémé
BLb	nyéé / nyéémé
BLy	èyè / èyèmé
RO	éé / éémsà
MBg	aʔəhe
MB	ahʔhì / ʔhimza
HA	ahʔhì / mbai hímzà
KA	ʔii / ʔiim

claw

BYd	húndá / húntá
BYp	húndá / húntá
VOw	húndá / húntá
VOb	húndá / húntá
BLb	hundá / huntá, huntí
BLy	hundá / huntá
RO	hundá / hunté
RO	
MBg	fíndó / fíndìdá
MB	fíndó / fíndítá
HA	fəntə́ró / fəntə́rózà
KA	vindi ním / vindiʔó

hand

BYd	némé / némsâ
BYp	némé / némsá
VOw	némé / némzá
BLb	némé / némjà
BLy	némé / nèmzà
RO	nemé / nemà
RO	bəlá / bəlatá
MBg	anii / wonnínimà
MB	anii / wonnínima
HA	anii / mbaniimà
KA	nám / nəmʔó

eye

núú / núúsâ
núú / núúsá
núú / núúza
nuú / nuujà
nuú / nùùzà
nuu / nuuwà
núú / núúzá
nuu / nuuzà
sunu / (sunumá)

tooth

dǎ́fá / dǎ́mtá
dǎ́mbá / dǎ́mtá
dǎ́mbá / dǎ́mtá
dǎ́mbá / dǎ́mtá
dǎ́mbá / dǎ́mtá
dǎ́mbá / dǎ́mtá
dǎ́mbó / dǎ́mda
dúmbó / dimtá
dúmbó / dimtá
tə́mbər / tə́mbərmâ

foot

nècè / nèsâ
nété / nésâ
nété / nédzá
nètè / nèdjá
nátá / nátí
nátá / nate
nata / nasa
pala / palme
nádó / anade
nátó / anátè
nátó / anatʃè
neer / neerʔó, neertəmʔó

belly

kale / kalzâ
kallé / amkalla
kálé / ámkàlà
kaltá / kaltimjè
kudá / kùtí
taǵará
g(u)fo / gfuzà
g(u)fo / gfuzà
wur / wurtəmʔó

nose

tímrá / címtá
tímrá / tímtá
tímrá / tímtá
timrá / timtá, timté
tímrá / tímtí
tímrá / tímtí
ifiya / ifita
rifeǵerà / rifeǵetá
shimbór / shimbətə́má

tongue

dǎ́lmaarà / dǎ́lmaatà
dǎ́lmaarà / dǎ́lmaatà
dǎ́lmaáará / dǎ́lmaáátá
dǎ́lmaààrà / dǎ́lmaààtà
dǎ́lmará / dǎ́lmaatá
dǎ́lmará / dǎ́lmatá
lemiya / lemta
leembərə / leemtà
də́laamî / də́laamííʔóó

knee

kwíírá / kwíítá
kwiira / kwiita
kwiira / kwiita
kwíírá / kwiita
kwíírá / kwííté, kwíítí
kwíírá / kwíítí
kwíírá / kwííté
kshiya / kstá
kusera / kushta
kysur / kysurtumʔó

neck

kwèèrà / kwèètá
kwèèrà / kwèèta
kwèèrà / kwèèta
kwèèrà / kwèète
kwèra / kwèǵetè
kwèra / kwèta
kiyà / kíítá
kíírá / kíítá
kweer / kweer(-təm-)ʔó

breast

BYd	dòòrà / dòòtà
BYp	dóorà / dóotà
VOw	dòòrà / dòòtà
VOb	dòòrà / dòòtà
BLb	dóorà / dóotà
BLy	dòòrá / dòòté
RO	tqorá / tqote
MB	zǐyá / zǐitá
HA	zǐirà / zǐitá
KA	zər / zərəmâ

sun

BEd	gaá
BYp	gaá
VOw	gaá
VOb	gaá
BLb	gaà / gaajà
BLy	gàà
RO	kaà
MBg	
MB	ifíyá
HA	(u)furà
KA	wóù (wowa)

water

BYd	mbraá
BYp	mbərá / mbəramsí
VOw	mbráá [muwa ?]
VOb	mbrəə
BLb	mbráà / mbráámjà
BLy	bəràà
RO	bura / buráámsà
MB	mbiya
HA	mbra
KA	barəm

sand

BYd	sèèrà / sèètà
BYp	sègrà / sègrà
VOw	zègrà
BLb	jeèrà / tà
BLy	jeerá
RO	sèetá
MB	ziiya
HA	ziirà
KA	zuar

heart

gumbé
gumbe
gumbe / ámgumbà
kàlgwà / ámkàlgwà
hōorá / hōoté
kendá / kenté
kudá / kuti
skwó / sukzá
kandəra / kannta
lávùr / lávùró

moon

ófá / óbmé
ófá / opme
ófá / óbmé
wófá / wómmé
wópé / wopá
wófé
ófé
adéfé / wondefəma
ádéfè / bandefmà
mushiyà, m ^w iishà, wiishâ / wiisəmə

rain

tibô
tibû
tiŋo
tiŋo
tiŋò
tiwò
tiwò
tfo
túfò
shipa

earth

bùtò / bùssà
butò / busà
bùtò
butù [wà
bùtu
pútu
butó
butó
wudu

liver

hóórá / hóótá
hōora / hōota
hóórá / hóótá
hōbrá / hōbtá
tíyará / tíyáta
jaütərá / jaüté
seürà / seütà
zefíyá / zefíta
zefra / zeftà
wafərʔá / wafərʔó

star

sensəməààrà / sensəməààtà
sensəməáàrá / sensəməáàtà
jimjimaara / jimjimaata
jəmjəmmáàrá / jəmjəmmáàtà
jeglimeerà / jeglimeetà
jeglemeērà / jeglemeēté
seklemeērà / seklemeētá
wiisó / wiismá
wiisò / wisma
wiisò / wiismá
jangər / jangərmá
kùndùùrà, kùdùùrà / kùndùùtà
kunduurá / kunduutá
kúndórá / kúndótá
kóndórá / kóndótá
kondà / kontè
kóndà / kóntè
dungarà / dungate
dungulya / dungulta
dungulà / dungultà
kwandər / kwandərtəmə

cloud // rain cloud

liura / liutá
liura / liutá
líurá / líutá
liurá / liutá
liurá / liutá; liure tiwoto
liurá / liutá
luuyá / luutá
liura / liuta
zúzùntú

smoke

BYd ginò / ginsà
 BYp ginò / ginzà
 VOw ginò

BLb ginò / ginà
 BLy ginó
 RO kinó

MBg
 MB d(i)ʔsô
 HA tsʔhō
 KA dusu

fire

ará / árímé
 árá / arimsê
 árá / ármé

ará / arəmji
 árá / armé
 ará

wáyá / wáyázá
 wáyá / wáyáza
 wára / wárázà
 ara / armá

ash

nùùrà / nùùtà
 nuura / nuuta
 nùùrà / nùùtà

nootà / nootimjè
 áramá
 ármá

suduktà
 suduktà
 dusum

burn

BYd kədō
 BYp kədō
 VOw kədó
 VOb kədó

BLb kədé
 BLy kədin
 RO neko

MBg
 MBg
 MB jien
 HA jeerà
 KA kədə

path

tòòrà / tòòtà
 tɔɔŋra / tɔɔnta
 d́́rá / d́́rmé
 d́́rá / d́́ttá

d́́rá / d́́tá
 dèèrá / dèèté
 didá / ditá

widiyá / widtá
 ʔ́́t́́rá / ʔ́́tta
 éndér / éndérmá

mountain

kúlúúrá / kúlúútá
 kúlúrá
 ballà / baltà
 bàllà / bàltà

yóló / yólà
 yóló / yólà
 yóló / yolá

piá / piázá
 giriya / girdà
 piá / piázá
 wúró / wúrmá
 twarà / twaràmá

night

BYd bətta
 BYp bətà
 VOw bətà
 VOb bətà
 BLb bərtá / bərtimjè
 BLy bərtàrá / bərtàtá
 RO burtərá

MBg bido / bidzá
 MB bidò / bizzà
 HA burtò / bərtəma
 KA ita / itəmə

name

d́́nda / d́́nta
 d́́nda / d́́nta
 d́́ndá / d́́ntá
 d́́ndá / d́́ntá

d́́ndá / d́́ntá
 d́́ndá / d́́ntá
 d́́nda / d́́nta

ndià / ndiida
 ndià / ndiita
 ndera / ndərtata
 ndər / ndərmá

green

BYd laadiyú
 BYp laadiyú
 VOw ladiyú
 VOb ladiyó
 BLb waamáú waama
 BLy teptep
 MB gurummó
 HA leda diú
 KA soŋ tə kwíí

red

wel
 wel
 wélwél
 mbe wélá
 welwel / welweltà
 welwel
 wélwél
 wélwél
 gwaará

white

penpen
 penpen
 pénpén
 mbe péńá
 penpen / penpentà
 féńféń
 pen péń
 pen péń
 vovərá

black

cepcep
 típtíp
 téptép
 mbə tébà
 téptép / téptéptà
 teptep
 gurum gúrúm
 guruŋ gúrún
 vavirńá

	hot	cold	full	new
BYd	ḡééḡéé	sónṛá	ḡwet bidáán	fíííí
BYp	béébéé	sonṛà	ḡwit dáú	fíííí
VOw	ḡééḡéé	són són	daa neyòù	fíííí
VOb	ḡéé ḡéé	cón cón, shón shón	mánán	fíííí
BLb	beebee	sonṛa	gunḡún	fíííí
BLy	ḡéḡé	deldel	kwák; gunḡún	fíííí
RO	ḡeḡe	dindil	kwák	fíííí
MB	ḡeḡé	sonṛsón	bóḡén	fíííí
HA	ḡeḡé	sonṛsón	boḡín	fíííí
KA	ḡugwá	ḡirifá	ḡwí	arʔá
	good	round	dry	yellow
BYd	kwállàn	delker	éen	
BYp	kwállàn	dəlkə dəlkə	een	
VOw	kwallan	ḡel wùr	ya ésé	
VOb	dódó; ḡòḡó	ḡəl wùrè	yéen	nún rún
BLb	kwál kwàl	ḡwal kán	heén	
BLy	kwalarí	leure leuré	ḡeḡḡhirá	bu wel wel bá
RO	kwalarí	dəwuriṇ	ḡḡsirá	
MB	ḡáúḡáú	ḡidə wùr	híḡlín	ḡwááá
HA	ḡáúḡàù	ḡidə wùr	híḡlín	roo
KA	ḡáʔá	ḡəlwúr	fiirí	k ^(w) om surmʔa
	eat (food)	eat (food)	eat (meat)	bite
BYd	káfá	kób bìn ḡàé		rimbô, ribô
BYp	káfá		káp námó, káp ḡénò	rimbô
VOw	káfá	káp kḡḡtá	káp námó	ríimbó
VOb	káfá		kəm námó	riimbí
BLb	jeè	ḡáá kḡḡtá	ku ḡénò	rimbí
BLy	kəwá	daa ketá	koù tütü	rìimbènèn
RO	sewò			rimbô
MB	zḡ			límé
HA	zé	ze ktá	ze námú, kfú námú	limó
KA	zḡ	zə kíír (food)	kəp níim	rumḡá
	drink	see	hear	know
BYd	wéé	nə wurín	kúrá	nəməáán
BYp	wéé	wííró	kúrá	nəməáán
VOw	wéé	wiro	kúrá	nəməáán
VOb	wéé	kara	kúrá	
BLb	weé	jengò	kurá	maà
BLy	weé	wirínò	kurán	maan
RO	weḡ	wurowò	kurâ	mawòḡ
MB	bé	káyázá	má	
HA	bé	bóró	zá	mâ
KA	wé	reendḡ	kura	maʔa

	sleep	die	kill	swim
BYd	mudáá	wúra	tódó	rikè
BYp	mundáá	wúra	tódó	
VOw	téró	wórá	tódó	dimkó
VOb	mùndá	wórá	tódó	dimkó;
BLb	mun daa	wódón	tódó	sóo
BLy	mun dàà	wodá	tódóú	bum támrá
RO	mun daa	wodo	todó	dindimrá
MB	ndomá	wútó	tótó	só
HA	ndomà	wuto	toto	jikó da ambra
KA	mun dáám	woró	tórû	shabtá
	fly	journey (walk)	come	lie (down)
BYd	níyò	sikóò	gawó	trô
BYp	níyò	sikóò	gawó	trò
VOw	níí	sikóó	gawó	téró
VOb	níí	sikóó ; (bádó)	gàwó	téré
BLb	níyó	shikóo	ngawo	tir dúk
BLy	loure loure (leure ~)	shigizà	gawo	tərə
RO		(sikó)	gəwə	leeta
MB	ní	(shké 'walk!')	wó	túótùò
HA	nyo címì	(shké 'walk!')	wó	toto
KA	níí ji	ká	(ga)wá	tərə
	sit	stand	give	say ..
BYd	kado	nedóò	baaná	ké
BYp	kadďa	nedóò	nóná, booni	nə kómó ('I said')
VOw	kadďa	negət	náádá ('give him')	
VOb	kádá	nédə	náádá ('give him')	nə kəməi
BLb	kádá	nédgəɗ	naə	kémè
BLy	kadā	nədə	kónó	nə kéén ('I said')
RO	kadďa	nido	nowó	kiyawo
MB	katta	nídďə	na	kí
HA	kadha	nidgit	na	kí
KA	kara	tusu	ná	kâ